Kotuń leży w środku międzyrzecza Kostrzynia i Liwca, w Obniżeniu Węgrowskim, dzielącym na dwie części Wysoczyznę Siedlecką. Przepływa tędy ze wschodu na zachód niewielka rzeczka Świdnica, stanowiąca dopływ Kostrzynia. Dawniej dolina jej była bardzo bagnista, zwłaszcza na przestrzeni od Opola do Kotunia. już w czasach współczesnych znaczny obszar bagnisk został uregulowany i założono tu rozległe stawy rybne 1/.

W dniu 4.07.1984 roku utworzo- no rezerwat faunistyczny Stawy Broszkowskie, obejmujący wschodnią część kompleksu stawów z przylegającymi do niego lasami i niewielkimi fragmentami łąk, o łącznej powierzchni 266,03 ha[2].

Tereny Kotunia, stanowiące w XIX wieku własność rodziny Chłusowiczów herbu Gozdawa, rozciągały się po obu stronach środkowego biegu rzeki Świdnicy. Dziś na północ od rzeki jest odrębne sołectwo Józefin (dawna nazwa Zagać). Miejscowość Kotuń rozciąga się na południe od doliny, aż na dość silnie pofalowane tereny polodowcowej równiny denudacyjnej, przechodzące w pasy wydm o przebiegu równoleżnikowym. Dominują tu zdecydowanie lekkie gleby bielicowe, wytworzone na podłożu gliny zwałowej. Z kolei tereny niżej położone (np. dolina rzeki Świdnicy) zdominowane są przez cięższe gleby torfowo-bagienne. Na południe od Kotunia występują partie zwartego lasu. Wśród drzewostanu dominuje sosna, choć spotkać można tu jeszcze partie lasu o naturalnym, mieszanym charakterze

Nazwa miejscowości składa się z prasłowiańskiej nazwy kota i przyrostka -uń, który formował nazwy topograficzne i inne, nie odosobowe: Białuń, Wieluń. Był on wariantemun (jak w piołun). Prasłowiańska nazwa kota oznaczała pomieszczenie dla małych zwierząt, skąd pochodzi staropolski wyraz kociec i wreszcie polski kojec. Nazwa wskazuje na istnienie miejscowości już około 3000 lat, gdyż za Prasłowian uważa się ludność kultury łużyckiej, zamieszkującej tereny dzisiejszej Polski od około 1500 do 500 lat przed narodzeniem Jezusa Chrystusa. Utrzymanie się tak starej nazwy wskazuje na ciągłość osadniczą, którą potwierdzają liczne znaleziska i badania archeologiczne prowadzone od 1934 roku na gruntach dawnych dóbr Kotuń. Najwcześniej odkryto cmentarzysko kultury łużyckiej znajdujące się koło rybakówki na krańcach wschodnich Kotunia oraz ceramikę wcześniejszej kultury trzcinieckiej, nieco na południe od cmentarzyska łużyckiego Te najstarsze zabytki znalazł mieszkaniec Kotunia Franciszek Jeznach, a zabezpieczeniem i opisaniem znalezisk zajmował się archeolog St. Roel z Państwowego Muzeum Archeologicznego w Warszawie, prowadzący badania w latach 1934, 1936 i 1945. W latach 1953-1954 rolnik Stanisław Sobiech z Józefina natrafił podczas orki na groby w obstawie kamiennej. Cmentarzysko to, znajdujące się na północnej granicy dawnych dóbr Kotuń, badała w 1955 r. dr Teresa Węgrzynowicz z Muzeum Archeologicznego w Warszawie. Cztery znalezione tu groby popielnicowe i ich zawartość pochodzą z okresu archeologicznej kultury pomorskiej sprzed 2500 lat. Interesującym znaleziskiem na tym cmentarzysku jest nożyk żelazny ze śladami patyny ogniskowej pochodzący z jednej z

popielnic. Posiada on cechy dość powszechne w kulturze Łużyckiej i pomorskiej W 1994 roku na tym cmentarzysku odkryty został przez Janusza Sobiecha grób pod kloszowy, znajdował się w drodze polnej, łączącej Józefin z Mingosami, stanowiącej granicę miejscowości. Badania fachowe jamy grobowej i sklejenie znalezionych tu naczyń przeprowadził archeolog Waldemar Talarek z Państwowej Służby Ochrony Zabytków w Siedlcach. W badaniu grobu pomagali mu strażacy z OSP w Kotuniu. Popielnica grobowa pochodzi z okresu Hallstad D (550-400 pne). Czarna misa przykrywająca urnę, o gładzonej powierzchni, nawiązuje do kultury łużyckiej. W latach pięćdziesiątych, w ramach zbierania eksponatów do zorganizowanej w Szkole Podstawowej w Kotuniu wystawy archeologicznej, młodzież i starsi mieszkańcy przekazali znalezione na terenie Kotunia następujące przedmioty: toporek kamienny; siekierka płaska z szarego kamienia, dobrze wygładzona; siekierka krzemienna, spatynowana na żółto-rudy kolor, starannie wygładzona, z trapezowym obuchem; nóż z krzemienia czekoladowego; siekierka krzemienna o przekroju soczewkowatym. Wymienione przedmioty pochodzą z epoki neolitu datowanego na lata 5200-3700 przed narodzeniem Jezusa Chrystusa.